

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกพรรณ แสงเรือง. **ความสำนึกในเอกลักษณ์ชาติพันธุ์ของลาวพวน**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- กรรณิการ์ สัจกุล. **วัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545. (เอกสารอัดสำเนา)
- การฝึกหัดครู,กรม. **เอกลักษณ์ไทย**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2520.
- การศาสนา,กรม. **ความเป็นมาของงานส่งเสริมวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ:
กองวัฒนธรรม, 2540.
- กীরติ บุญเจือ. **จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. **บันสมองของชาติ : ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ:
ซัคเซสมิเดีย, 2543.
- เกษมสโมสร เกษมศรี,ม.ร.ว. **ความสัมพันธ์ไทย-จีน: 20 ปีแห่งมิตรภาพ**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- ไกรยุทธ ธีรตยาคีนันท์. **แนวพระราชดำริสดำเนินการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ไซสิริ ปราโมช ณ อยุธยา. "โครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยแก่เด็กไทยในสหรัฐอเมริกา".
พระธรรมราชานุวัตรกับการหล่อหลอมสังคมไทยในสหรัฐอเมริกา. สหรัฐอเมริกา:
วัดไทยลอสแอนเจลิส, 2539.
- คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. **สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว,2545.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542และที่
แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. **ความหมายและขอบข่ายของงานวัฒนธรรม**.
กรุงเทพฯ: คุรุสภา, 2535.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. **นโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: คุรุสภา,
2539.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,สำนักงาน. **นโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัด**

- การศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. **แนวปฏิบัติสำหรับทศวรรษโลกเพื่อการ
พัฒนาวัฒนธรรม.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2531 ก.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. **วัฒนธรรมประจำชาติ.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์
พรินต์ติ้งกรุ๊ป, 2531 ข.
- คณะกรรมการโลกว่าด้วยวัฒนธรรมและการพัฒนา, ยูเนสโก. **วัฒนธรรมอันหลากหลายของ
มนุษยชาติ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา
วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ, 2541.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **โครงการสืบสานครุศาสตร์สู่อนาคต ครั้งที่ 1.**
กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์, 2547.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. **อเมริกาที่ข้าพเจ้าได้เห็นมา.** กรุงเทพฯ: คลังวิทยา, 2503.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. **พื้นฐานทางวัฒนธรรมไทย.** กรุงเทพฯ: ธรรมศาสตร์, 2524.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. **ลักษณะไทย.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. **เอกลักษณ์ของชาติ: รายงานการสัมมนาเรื่องเอกลักษณ์ของชาติ
กับการพัฒนาชาติไทย.** กรุงเทพฯ: วิศตอริเพาเวอร์พอยท์, 2528.
- เครือข่าย สวรรณดิษฐากุล. **ทัศนะเชิงประเมินของครูอาสาสมัครและกรรมการโรงเรียน ต่อ
แผนการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยแก่เด็กไทย ระดับ 5 และระดับ 6
โรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.**
- โครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ. **โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการ
สอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในสหรัฐอเมริกา.** กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- โครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ. **โรงเรียนวัดไทยในอเมริกา.** กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- โครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ. **การอบรมเชิงปฏิบัติการครู
อาสาสมัคร รุ่นที่ 20 ประจำปี 2546.** กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2546.
- โครงการสืบสานวัฒนธรรมไทย ภูมิไทย นิยมไทย. **การสัมมนาทางวิชาการ เรื่องมรดกไทย:
ยุคสร้างสรรค์และสืบสานวัฒนธรรม.** กรุงเทพฯ: สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

- งามพิศ สัตย์สงวน. สถาบันครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ในกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษา
ครอบครัวไทยโซ่ง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2545.
- จรรยา จัวนาน. การศึกษาสำหรับสังคมหลายวัฒนธรรม. เชียงใหม่: บริษัทโซดนาพริ้นท์ จำกัด,
2540.
- จักรกร จิตรพงศ์,ม.ร.ว. "โรคโซ่ววัฒนธรรมไทยสู่ครีเอทีฟ ดัน กุศโลบายเปิดประตูการท่องเที่ยว"
ไทยรัฐ. 27 เมษายน 2547: 15.
- ชลธิรา สัตยาวัฒนา. แนวคิดการสืบสานประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ : ข้อเสนอทางทฤษฎี.
กรุงเทพฯ: โครงการไทยศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, 2542.
- ชวพจน์ ดุจสุวรรณ."เปิดตำนานคนไทยในแอล.เอ.ยุคแรก". พระธรรมราชานุวัตรกับการหล่อ
หลอมสังคมไทยในสหรัฐอเมริกา. สหรัฐอเมริกา: วัดไทยลอสแอนเจลิส, 2539.
- ชนิดา รัชพลเมือง. พัฒนศึกษา : ศาสตร์และแนวคิด. วารสารการศึกษาแห่งชาติ.
4 (มิถุนายน – กรกฎาคม 2526): 60-71.
- ชนิดา รัชพลเมือง. พื้นฐานการศึกษา หลักการและแนวคิดทางสังคม. กรุงเทพฯ:
พิมพ์ดี, 2534.
- ชัยยศ อิมสุวรรณ์. การศึกษาตามอัธยาศัย : แนวความคิดและประสบการณ์. กรุงเทพฯ:
กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ, 2544.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. วัฒนธรรมคือทุน. กรุงเทพฯ: พี.เพรส, 2540.
- ชูชัย สมितिไกร. จิตวิทยาทั่วไป. เชียงใหม่: โครงการตำรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- ชูศักดิ์ ทิพย์เกษร. พระพุทธศาสนาในศรีลังกา. พระนคร: แผนกธรรมวิจัย มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2508.
- ไชยงค์ ขวลิต. "มองย้อนหลัง". 60 ปี น.พ.พิพิธ เจียมมงคลทิพย์. กรุงเทพฯ: กราฟฟิคอาร์ต,
2541.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. ภาษาไทย เอกลักษณะไทย. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา, 2526.
- ณัฐประวีณ ศรีทรัพย์. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมและการดำรงเอกลักษณ์ทาง
วัฒนธรรมของชาวมอญ : ศึกษากรณีชุมชนมอญบ้านลัดกระียด จ.นนทบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ดำรงราชานุภาพ,สมเด็จพระยา. ประวัติศาสตร์และการเมือง. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516.
- ดำรงราชานุภาพ,สมเด็จพระยา. ประวัตินุคคลสำคัญ. กรุงเทพฯ: 2531.

เดโช สวณานนท์. "การรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นไทยในด้านศิลปวัฒนธรรมและศาสนา".

วารสารมิตรครู. 31 (ตุลาคม 2526).

ทวีเกียรติ ไชยงยศ. **สุนทรียะทางทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะศิลปกรรมศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2538.

ทวีชัย บุญเต็ม. **การพัฒนาการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น สำหรับ
พุทธศักราช 2520**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษา
นโยบายสาธารณะสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.

ทศนา เขมมณี. **รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ:
ด้านสุทธาการพิมพ์, 2545.

เทพไท ศรีคำณ. **การศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึก
ในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.**

เทียนฉาย กิระนันท์. **ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจการเงินและสาธารณสุขเพื่อความมั่นคง
แห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2539.

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. **พระราชดำรัสในพิธีเปิดปีแห่งการ
รณรงค์เพื่อส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมไทย ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
ไทยในแผ่นดินแม่บทโครงการสืบสานวัฒนธรรมไทย พ.ศ. 2538-2540**. กรุงเทพฯ
: นีลนาถการพิมพ์, 2537.

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. "วัฒนธรรมไทยในกระแสวัฒนธรรมโลก".
วารสารบัณฑิตศึกษา. 1 (กันยายน 2540).

ธงชัย สันติวงษ์. **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

ธิดา สาระยา. **กว่าจะเป็นคนไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
, 2542.

นวลมณี ศรีบุญเรือง. "สารจากผู้ช่วยครูใหญ่ (วันอาทิตย์) โรงเรียนพุทธศาสนาวิไลไทย". **พระธรรมรา
ชานูวัตรกับการหล่อหลอมสังคมไทยในสหรัฐอเมริกา**. สหรัฐอเมริกา: วัดไทยลอสแอนเจลิส
, 2539.

น้อย พงษ์สนิท. **จริยศาสตร์: ปรัชญาว่าด้วยจริยธรรม**. เชียงใหม่: โครงการตำรา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527.

นิติ เอียวศรีวงศ์ และคณะ. มองอนาคต: บทวิเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางสังคมไทย.

กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2536.

นุชนาฏ เนตรประเสริฐศรี และพิศวาส ปทุมัตตังศรี. วัฒนธรรมอันหลากหลายของมนุษยชาติ.

กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และ
วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. วัฒนธรรมกับการวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยา

การพิมพ์, 2528.

บุญมี แทนแก้ว. จริยศาสตร์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2539.

บุญย์ นิลเกษ. สุนทรียศาสตร์เบื้องต้น. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2523.

ประชุม รอดประเสริฐ. นโยบายและการวางแผน หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: เนติกุล

การพิมพ์, 2543.

ประภาศรี สีหอำไพ. อิทธิพลของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาสำนักความเป็นไทย ของ

นักเรียนโรงเรียนวัดไทยในสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2539.

ประเวศ วะสี. ยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชาติ: ยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดของสังคม

ทั้งหมดร่วมกัน. กรุงเทพฯ: มูลนิธิภูมิปัญญา, 2538.

ประเวศ วะสี. วัฒนธรรมกับการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2537.

ประเวศ วะสี. การพัฒนามนุษย์แนวใหม่เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2545.

ประเสริฐ กิติรัตน์ตระการ. การพัฒนารูปแบบการสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาชุมชนชนบท.

วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ปรารธนา มงคลธวัช. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

ของชาวเขาเผ่าม้ง บ้านห้วยน้ำไซ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ปิ่น มาลากุล. บทประพันธ์ของหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล. พระนคร: คุรุสภา, 2515.

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. อัตลักษณ์ ชาติพันธุ์ และความเป็นชายขอบ. กรุงเทพฯ: ศูนย์

มานุษยวิทยาสิรินธร, 2546.

ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. วิถีใหม่แห่งการพัฒนา : วิถีวิทยาการศึกษาสังคมไทย. กรุงเทพฯ:

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

พนัส หันนาคินทร์. การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2521.

- พนัส หันนาคินท์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. พิษณุโลก: โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2526.
- พระปัญญาอันันทมุนี. การนำเด็กเข้าหาพระ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพการพิมพ์, 2519.
- พระเทพเวที (ป.อ.ปยุตโต). วัฒนธรรมกับการพัฒนา. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2536.
- พระเทพเวที (ประยูร ปยุตโต). ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม, 2530.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539.
- พระธรรมราชาอนุวัตร (กมล โกวิท). โกวิทธรรม. กรุงเทพฯ: ฟองทองเอนเตอร์ไพรส์, 2546.
- พระเมธีธรรมภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต). สังคหิในวิถีชีวิตไทย-จีน. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา, 2539.
- พระราชธรรมวิเทศ. คำบรรยายในงานปฐมนิเทศครูอาสาสมัครโครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 12 มีนาคม 2547.
- พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร. รวมบทบัญญัติแห่งกฎหมายไทยว่าด้วยสัญชาติไทยของบุคคลธรรมดา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: วิทยุชน, 2544.
- พิพิธ เจียมมงคลทิพย์. 60 ปี น.พ.พิพิธ เจียมมงคลทิพย์. กรุงเทพฯ: กราฟฟิคอาร์ต, 2541.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. สำนักไทยที่พึงปรารถนา. กรุงเทพฯ: มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2543.
- ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์. "คารวพจน์ คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ". พระธรรมราชาอนุวัตรกับการหล่อหลอมสังคมไทยในสหรัฐอเมริกา. สหรัฐอเมริกา: วัดไทยลอสแอนเจลิส, 2539.
- ภิรมย์ ศรีเพชร. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2541.
- ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. คำพ่อสอน: ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพ, 2543.
- ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2542.
- ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. ประมวลพระราชดำรัส. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2521.

- ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: กรมประชาสัมพันธ์, 2545.
- ภิญโญ สาร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.
- ภิญโญ สาร. หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุภากรพิมพ์, 2521.
- มนตรา พงษ์นิล. **พหุลักษณะของสำนักชาติพันธุ์: มั่งกูดวยกับการจัดระเบียบทางเศรษฐกิจ
 และการเมือง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา ภาควิชาสังคม
 วิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- มนัส สุวรรณ. **ระเบียบวิธีวิจัยทางภูมิศาสตร์.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2532.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **โรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์.** กรุงเทพฯ:
 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2532.
- มาณฑ พลไพรินทร์. **คู่มือการบริหารกิจการพระสงฆ์.** กรุงเทพฯ: ชุตติการพิมพ์, 2531.
- เมธี ปิลันธนานนท์. "วิธีการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม". **ครูปริทัศน์.** 8 (กุมภาพันธ์ 2526)
- ยนต์ ชุ่มจิต. **การศึกษาและความเป็นครูไทย.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2546.
- ยศ สันตสมบัติ. **มนุษย์กับวัฒนธรรม.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- รัชนี้ จรุงศิริวัฒน์. **ทัศนะเชิงประเมินของครูอาสาสมัครและกรรมการโรงเรียนต่อ
 แผนการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย แก่เด็กไทย ระดับ 3 และระดับ 4
 โรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา.** วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- รัตนา พุ่มไพศาล. **ปรัชญาและหลักการของการศึกษานอกระบบ.** กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต,
 2523.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542.** กรุงเทพฯ: นานมีบุค
 พับลิเคชันส์, 2546.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.**
 กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2532.
- ราชเลขาธิการ , สำนัก. **ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่พระราชทานใน
 โอกาสต่าง ๆ ปีพุทธศักราช 2523.** กรุงเทพฯ: กรมแผนที่ทหาร, 2524.
- วรรณ กักดี. **ความสำนึกในความเป็นคนไทยของชาวเขา.** วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วิทย์ เทียงบุรณะธรรม. **พจนานุกรมไทย-อังกฤษ.** กรุงเทพฯ: รวมสาส์น, 2527.
- วิทย์ วิศทเวทย์. **จริยศาสตร์เบื้องต้น : มนุษย์กับปัญหาจริยธรรม.** กรุงเทพฯ:
 อักษรเจริญทัศน์, 2538.

- วิทย์ วิศทเวทย์. **ปรัชญาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- วีระ อัมพันสุข. **ความเป็นไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- ศิรินทร์ สืบพันธ์วงศ์. **การชมรายการสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์กับความรู้ ความสำนึก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอเมืองลำปาง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2544.
- ศิลปากร,กรม. **แนวทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2541.
- ศิลปากร,กรม. **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีกับการอนุรักษ์มรดกของชาติ**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2528.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. **ชีวิตวัฒนธรรมกับความเชื่อในสังคมไทย. มองอนาคต: บทวิเคราะห์เพื่อการปรับเปลี่ยนทิศทางการสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิภูมิปัญญา, 2536.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. **การวัฒนธรรมศึกษา กระบวนการบริหารและจัดการวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: อนุกรรมการศาสนาและวัฒนธรรม, 2538.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. **การศึกษาและวัฒนธรรม: ประมวลบทความทางวิชาการ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประชาชน, 2526.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. **คู่มือการพัฒนาวัด อุทยานการศึกษาในวัด กิจกรรมลานวัด ลานใจ ลานกีฬา**. กรุงเทพฯ: กองพุทธศาสนสถาน กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2545.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับเป็นกฎหมาย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542.
- สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. **หนังสือที่ระลึกเยาวชนไทยในสหรัฐอเมริกาภูมิใจเกิดพระเกียรตินี้ ปี 2542**. กรุงเทพฯ: จีระการพิมพ์, 2542.
- สมคิด จิระทัศนกุล. **วัด : พุทธศาสนาสถาปัตยกรรมไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- สมคิด โชติกวณิชย์. **มรดกไทย : ยุคสร้างสรรค์และสืบสานวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- สมคิด โชติกวณิชย์. **สู่โฉมหน้าใหม่ของวัฒนธรรมกับการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

- สมพงษ์ จิตระดับ. "ความจำเป็นของการเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย". พระธรรมราชานุวัตร
กับการหล่อหลอมสังคมไทยในสหรัฐอเมริกา. สหรัฐอเมริกา: วัดไทยลอสแอนเจลิส,
2539.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม : แนวทางศึกษา วิเคราะห์
และวางแผน. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2536.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. สังคมวิทยทัศน์. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2533.
- สายชล สัตยารักษ์. สมเด็จพระยาตำราภิรมย์ การสร้างอัตลักษณ์เมืองไทย และ
ชั้นของชาวสยาม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2546.
- สาโรช บัวศรี. แนวคิดบางประการทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.
- ลีปปนธ์ เกตุทัต. การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2532.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. คนไทยอยู่ที่นี้ ที่อุษาคเนย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศิลปวัฒนธรรม, 2537.
- สุจิตรา สุคนธ์ทรัพย์. การวิเคราะห์คุณลักษณะไทย คุณค่า และกระบวนการถ่ายทอดศิลปะ
การต่อสู้ป้องกันตัวแบบไทย : กระบี่กระบอง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุริยางค์บัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. วิจัยสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- สุธารา โยธำพันธ์. การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริม
ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองของเด็กวัยอนุบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- สุนีย์ ภูพันธ์. แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่ : ดวงกมลเชียงใหม่,
2546.
- สุพจน์ ธีรเกาศัลย์. "สารจากกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส". พระธรรมราชานุวัตรกับการ
หล่อหลอมสังคมไทยในสหรัฐอเมริกา. สหรัฐอเมริกา: วัดไทยลอสแอนเจลิส, 2539.
- สุพัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครั้ว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- สุภางค์ จันทวานิช. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. โครงการตำราคณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กันยายน 2535. (เอกสารอัดสำเนา)
- สุภางค์ จันทวานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2537.

- สุมน อมรวิวัฒน์. "การถ่ายทอดและการเรียนรู้วัฒนธรรม". การศึกษากับการถ่ายทอดวัฒนธรรม: กรณีศึกษาหนังใหญ่วัดขนอน. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์, 2537.
- สุมน อมรวิวัฒน์. การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุมน อมรวิวัฒน์. "จากความทรงจำ". พระธรรมราชานุวัตรกับการหล่อหลอมสังคมไทยในสหรัฐอเมริกา. สหรัฐอเมริกา: วัดไทยลอสแอนเจลิส, 2539.
- สุมน อมรวิวัฒน์ และคณะ. รูปแบบหลักสูตรระยะสั้นและการจัดกิจกรรมบูรณาการเพื่อการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยแก่นักเรียนไทยในลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา : รายงานการสอนภาษาไทยกับการพัฒนาหลักสูตร. ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. (เอกสารอัดสำเนา)
- สุมน อมรวิวัฒน์ และคณะ. หลักสูตรและแผนการสอนระดับประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์: โครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยแก่เด็กไทยในสหรัฐอเมริกา. ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สุมิตร ปิติพัฒน์. ความเป็นคนไทย. กรุงเทพฯ: อมรินทร์, 2545.
- สุมิตร สุวรรณ. การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการฝึกศึกษากำลังพลระดับสัญญาบัตร เพื่อการพัฒนานาวิกอากาศกองทัพอากาศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี สาขาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สุเมธ เมธาวิทยกุล. ปรัชญาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2540.
- สุรชาติ บำรุงสุข. ค.ศ.2000 : ยุทธศาสตร์โลกหลังสงครามเย็น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มติชน, 2537.
- สุลักษณ์ ศิวลักษณ์. อยู่อย่างไทยในสมัยศตวรรษที่สามแห่งกรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2525.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์: ขมุ. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
- เสาวภา ไททยวัฒน์. พื้นฐานวัฒนธรรมไทย: แนวทางอนุรักษ์และการพัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2539.
- อนันต์ เกตุวงศ์. หลักและเทคนิคของการวางแผน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- อนุমানราชธน, พระยา. วัฒนธรรมประจำชาติ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2531.

- อนุমানราชธน, พระยา. **วัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: บรรณาการ, 2515.
- อภิญา เพ็องฟูสกุล. **อัตลักษณ์ การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2543.
- อมรา พงศาพิชญ์. **ความหลากหลายทางวัฒนธรรม: กระบวนการและบทบาทในประชาสังคม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- อมรา พงศาพิชญ์. **วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- อมรวิทย์ นาคทรรพ. **การบูรณาการเรียนรู้วัฒนธรรมกับการศึกษาของต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546.
- อังคณา อาตมียะนันท์. **บทบาทขององค์การพัฒนาเอกชนในการส่งเสริมการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. **วัฒนธรรมกับการพัฒนา: มิติของพลังที่สร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2538.
- อารง สุทธาศาสน์. **กลุ่มชาติพันธุ์**. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
(เอกสารจัดสำเนา)
- อารี สุทธิพันธ์. **ศิลปนิยม**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2535.
- อิทธิ ดิษฐบรรจง. **คำบรรยายเรื่องแนวทางการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยในต่างแดน**. สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 17 พฤศจิกายน 2546.
- อิสรา สุนทรวัฒน์. **คำบรรยายเรื่องชีวิตไทยในวัฒนธรรมอเมริกา**. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 22 เมษายน 2547.
- อุดม เขยกิจวงศ์. **การสอนภาษาไทย-วัฒนธรรมไทย เด็กไทยในต่างแดน**. กรุงเทพฯ: ดวงกลม, 2532.
- อุทัย บุญประเสริฐ. **การพัฒนานโยบาย: กรณีศึกษาพัฒนานโยบายพัฒนาการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระยะที่ 5 (2525-2529)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- อุทัย บุญประเสริฐ. **กลุ่มสัมพันธ์และการบริหารทีมงานที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- อุทัย บุญประเสริฐ. **สาระสำคัญของการวางแผนเชิงกลยุทธ์สำหรับงานวางแผนในสถาบันอุดมศึกษา**. สารสภาคณาจารย์. 23 มิถุนายน 2537.

- เอกวิทย์ ณ ถลาง. **มองอนาคต : บทวิเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิภูมิปัญญา, 2536.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. **วิกฤตการณ์ของการพัฒนาและเครื่องมือของการพัฒนา**. การบรรยายในการสัมมนา เรื่องเครื่องมือใหม่สำหรับกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืน. ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 21 พฤศจิกายน 2537.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. **วิเคราะห์เอกลักษณ์ไทยในกระแสความเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2534.
- อ่ำไพ สุจริตกุล. **การพัฒนาหลักการและวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย: รายงานการวิจัย**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ภาษาอังกฤษ

- Banks, A. J. **Multiethnic education: Theory and practice**. Washington: Allyn and Bacon, 1994.
- Baruth, L.G. and Manning, M. L. **Multicultural education**. Boston: Allyn and Bacon, 1992.
- Bobbitt, Franklin. **The Curriculum**. Boston: Houghton Mifflin, 1989.
- Bogda, R. C., and Bikken, S. K. **Qualitative research for education an introduction to theory and methods**. (second edition) Boston : Allyn and Bacon, 1992.
- Bryant, C. White, L.G. **Managing Development in the Third World**. Bouldo Colorado: Westview Press, 1982.
- Cohen, Yahudi A. **Man in Adaptation : The Cultural Present**. Chicago: Aldine Publishing Co., 1968.
- Cohen, John M. and Uphoff, Norman T. "Participation's place in rural development: seeking clarity through specificity". **World Development** 8 (1980): 219-222.
- Cortes, E. C. "Preparing for a multicultural future". **Principal**. 76 (September 1996): 16-20.
- Coughlin, Richard J. **Double Identity: The Chinese in Modern Thailand**. Hong Kong University Press, 1960.
- Dewey John. **Democracy and Education: an Introduction to the Philosophy of Education**. New York : MacMillan, 1961.

- Francis, Emerich, K., *Interethnic relations: an essay of the Mon in Thailand*. Ohio : Ohio University, 1982.
- Gollnick, D. M. and Chinn, P. C. *Multicultural education: In a pluralistic society*. New York : Macmillan Publishing Company, 1994.
- Good, Carter V. *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book Company, 1973.
- Gove, Philip Babcock. *Webster's Third New International Dictionary*. Springfield: G.&C. Merriam Company, 1965.
- Hernandez, H. *Multicultural education*. New York: Macmillan Publishing Company, 1989.
- Keyes, C.F. *Ethnic Change*. Seattle: University of Washington Press, 1982.
- Kneller, George F. *Education Anthropology : An Introduction*. New York: John Wiley And Sons, 1965.
- Koffka, K. "Consciousness". *Encyclopedia of the Social Science* 3-4, 1948.
- Lachmann, M. L. and Taylor, S.L. *Schools for all : Educating Children in a diverse society*. New York: Delmar Publisher, 1995.
- Lowie, Robert. *Social Organization*. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1954.
- Makihara, M. *Bilingualism, social change, and the politics of ethnicity on Rapanui (Easter Island), Chile*. Thesis (PH.D) Yale University, 1999.
- Moerman, Michael. "Ethnic Identification in a Complex Civilization: Who are the Lue?" *American Anthropologist*. Vol.67(October, 1965).
- Moran, P.R. *Teaching Culture: perspectives in practice*. Canada : Heinle . A Division of Thomsom Learning, Inc. ,2001.
- Rabino, L. *The bilingual education program in New York City Public schools: An antropological study of education, language, and ethnicity*. Thesis (PH.D) State University of New York at Stony Brook, 1992.
- Spindler, George D. *Education and Culture Anthropological Approaches*. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1964.
- Tapp Nicholas. *Soverignty and Rebellion: The White Hmong of North Thailand*. England : Oxford University Press, 1989.
- UNESCO. *Educating for a Sustainable Future: A Transdisciplinary Vision for Concerted Action*. International Conference. Thessalonib. November 1997.

United Nations. **Popular participation in decision making for development.**

New York: United Nations publishing , 1983.

Wakabayashi , T. **Language and cultural identity: The case of Japanese high school students attending an international school in Japan.** Doctoral Dissertation.

Harvard University , 1998.

White , Alastair T. **Why community participation? A discussion of the argument**

community participation: Current issue and lesson learned. United Nations children's Fund. 1982.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โรงเรียนวัดไทยในสหรัฐอเมริกา

1. โรงเรียนวัดไทยลอสแอนเจลิส

วัดไทยลอสแอนเจลิส เป็นวัดไทยแห่งแรกที่ก่อตั้งขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา การก่อตั้งวัดนี้เริ่มกันมาตั้งแต่ พ.ศ. 2516 คนไทยซึ่งไปศึกษาและประกอบอาชีพอยู่ที่นั่นเวลานั้นคำนวณกันว่ามีประมาณห้าพันคน คณะผู้ริเริ่มมี นางสาวภา บุตรานนท์ เป็นหัวหน้าได้อาราธนาพระภิกษุ 3 รูป มี พระครูชริธรรมโสภณ วัดวชิรธรรมสาทิศ เป็นหัวหน้า ไปจำพรรษาเพื่อศึกษาและดำเนินการก่อตั้งวัดขึ้น นางสาวภา บุตรานนท์ ถวายบ้านเป็นที่พักจำพรรษา และได้ก่อตั้งสมาคมขึ้นเพื่อดำเนินการชื่อ "สมาคมอเมริกันไทย"

พ.ศ. 2514 นายพูนศักดิ์ ขอสิตติกุล และคณะ ได้ดำเนินการขึ้นใหม่ ขออนุญาตจดทะเบียนเป็นองค์การสาธารณกุศลไม่แสวงหากำไร ชื่อ "ศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท" พระธรรมโกศาจารย์ วัดราชบูรพ์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเดินทางไปที่นครลอสแอนเจลิส ได้รับเป็นผู้อุปถัมภ์ช่วยเหลือ และได้ตั้งคณะกรรมการก่อสร้างวัดไทยในสหรัฐอเมริกาขึ้นคณะหนึ่งในประเทศไทย ฝ่ายสงฆ์มีพระธรรมโกศาจารย์ เป็นประธาน ฝ่ายฆราวาสมี ศาสตราจารย์สุกิจ นิมมานเหมินทร์ เป็นประธานในปีนั้น คณะกรรมการฯ ได้ นิมนต์ พระมหาธีรพันธ์ เมตตาวินัย วัดมหาธาตุ ไปจำพรรษาในที่ดินซึ่งคณะกรรมการฯ จัดซื้อไว้พร้อมกับบ้านหนึ่งหลัง

วันที่ 17 พฤษภาคม 2515 นายพูนศักดิ์ ขอสิตติกุลได้เป็นผู้แทนนายวิชัย นางบุญสม ขอสิตติกุล ถวายโฉนดที่ดินแปลงแรกแก่สงฆ์ มีสมเด็จพระวันรัต (ต่อมาได้รับสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 17) วัดพระเชตุพนฯ เป็นประธาน มี ม.จ.ยุธิษฐียร สวัสดิวัฒนัง กงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส เป็นประธาน

ต่อมาวันที่ 19 พฤษภาคม 2515 สมเด็จพระวันรัต ได้เป็นประธานวางศิลาฤกษ์ ก่อสร้างศาลาอาคารแบบศิลปกรรมไทย กว้าง 12 เมตร ยาว 33 เมตร ปัจจุบันเป็นอุโบสถด้วยเรียกว่า อุโบสถศาลา เงินค่าก่อสร้างส่วนใหญ่ได้รับจากผู้บริจาคในประเทศไทย

พ.ศ. 2519 พระมงคลราชมุนี (ปัจจุบันคือ พระมงคลเทพโมลี) วัดสุทัศนเทพวราราม เป็นหัวหน้าสงฆ์แทนพระมหาไศยวิน ซึ่งอยู่ครบวาระ 3 ปี ได้ก่อสร้างกุฏิหลังใหม่เป็นอาคาร 2 ชั้น 6 ห้องนอน

พ.ศ. 2521 พระเทพโสภณ (ปัจจุบันคือ พระธรรมราชานุวัตร) วัดพระเชตุพนฯ เป็นหัวหน้าสงฆ์ และดำเนินการก่อสร้างอุโบสถต่อในปี 2522 ได้เปลี่ยนชื่อ "ศูนย์พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท" เป็น "วัดไทยลอสแอนเจลิส" พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ทรงเททองหล่อพระประธานปรางประธานพร ณ วัดพระเชตุพนฯ ซึ่ง พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ พร้อมด้วยคณะเป็นเจ้าภาพ พระประธานองค์นี้ได้รับพระราชทานนามว่า "พระพุทธรูปเทพศาสดาภิเษกนิรมิต"

พ.ศ. 2524 พระเทพโสมภณ ได้รับอาราธนาอยู่ต่ออีกวาระหนึ่ง มีพิธีเปิดอนุสาวรีย์ นายพูนศักดิ์ ฆอลโตติกุล ผู้ริเริ่มสร้างวัดผู้ถึงแก่กรรมด้วยอุบัติเหตุเมื่อปี พ.ศ. 2517

พ.ศ. 2527 พล.อ.อาทิตย์ กำลังเอก อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นประธานวางศิลาฤกษ์ก่อสร้างโรงเรียนพุทธศาสนาวัดอาทิตย์และศาลาอเนกประสงค์ พระเทพโสมภณได้ปฏิบัติศาสนกิจหลายประการ เป็นพระพัฒนาดีเด่นของสังคมไทยที่ได้รับยกย่อง ได้ขยายวัดมีกฎถึง 6 หลัง ขยายโรงเรียน มีนักเรียนในวันหยุดสุดสัปดาห์ในโรงเรียนพุทธศาสนาถึง 400 – 500 คน เรียนในภาคฤดูร้อนของหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนฯ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปีละประมาณ 300 คน (โรงเรียนวัดไทยในอเมริกา, 2534: 21 – 22)

2. โรงเรียนวัดธัมมาราม ชิคาโก

วัดธัมมาราม หรือวัดไทย นครชิคาโก ตั้งขึ้นด้วยศรัทธาแรงกล้าของพุทธศาสนิกชนชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในนครชิคาโก พร้อมทั้งเมืองอื่น ๆ ในรัฐอิลลินอยส์และรัฐใกล้เคียงในสหรัฐอเมริกา

ในเดือนพฤษภาคม 2515 ได้มีพระสงฆ์จากประเทศไทย 2 คณะ เดินทางผ่านและแวะเยือนชิคาโกเป็นครั้งแรก และในเดือนเดียวกัน สมาคมไทยในมณฑลชิคาโก ได้จัดให้มีพิธีวิสาขบูชาขึ้นเป็นครั้งแรกในชิคาโก โดยนิมนต์พระสงฆ์จากวัดไทยลอสแอนเจลิสมาเป็นผู้ประกอบพิธีจากเหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้คนไทยในรัฐอิลลินอยส์ได้มีโอกาสพบปะและทำบุญร่วมกัน โดยมีพระสงฆ์เป็นสื่อกลางเป็นจุดรวม ช่วยประสานความคิด จึงมีความเห็นร่วมกันว่าสมควรจะตั้ง “ศูนย์พุทธศาสนา” ขึ้น และได้มีการพบปะปรึกษาหรือเกี่ยวกับเรื่องนี้กันเรื่อยมา

ในกลางปี พ.ศ. 2516 จึงได้มีการประชุมปรึกษาหารือและดำเนินงานกันอย่างจริงจัง และได้มอบให้นายวิลเลียม เจ. ลาร์เนค ทนายความดำเนินการขออนุญาตจดทะเบียนเป็น “ศูนย์พุทธศาสนาไทยประจำรัฐอิลลินอยส์” เป็นองค์การสาธารณกุศล ดำเนินกิจกรรมทางพุทธศาสนา และได้รับอนุมัติจากทางการของรัฐอิลลินอยส์ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การที่ไม่แสวงหาผลกำไร (GENERAL NOT FOR PROFIT CORPORATION ACT) ในวันที่ 13 กันยายน 2517 โดยมีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “THE THAI BUDDHIST TEMPLE” โดยได้ใช้บ้านของนายแสวง ชำนาญกิจ เลขที่ 801 N. HAYES AVE., CHICAGO, IL. 60302 เป็นสำนักงานชั่วคราว

ต่อมาปี พ.ศ. 2518 พระสุธีรัตนภรณ์ (ปัจจุบันคือ พระราชรัตนภรณ์) วัดจักรวรรดิราชาวาส ได้รับอนุมัติจากทางการคณะสงฆ์ให้เดินทางมาปฏิบัติศาสนกิจ แก้ไขปัญหาของวัด อูษาพัฒนาราม นิวยอร์ก ทางศูนย์ฯ จึงได้อาราธนามาเป็นที่ปรึกษา และเดินทางมาช่วยดำเนินการจัดตั้งสำนักสงฆ์ไทยในนครชิคาโก พระราชรัตนภรณ์ ได้ดำเนินการขออนุมัติจากเกรทสมาคม เป็นเจ้าอาวาส สมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2520

ต่อมา เมื่อวัดมีอุโบสถและกุฏิพอที่จะใช้ประกอบกิจการทางศาสนาตามพระวินัยแล้วจึงได้กราบเรียนรายงานการจัดตั้งวัดไปยังสมเด็จพระธีรญาณมุนี แยกองงานพระธรรมทูตขออาราธนามาเป็นประธานประกอบพิธีผูกสีมาและเปิดวัดและเพื่อได้เสนอเรื่องนี้ต่อมหาเถรสมาคม ในการนี้ที่ประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 15/2520 วันที่ 20 มิถุนายน 2520 ได้อนุมัติให้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ 3 รัชกาล และเจ้าหน้าที่กรมการศาสนา 1 คน เดินทางมาเป็นประธานประกอบพิธีผูกสีมาและเปิดวัดเป็นทางการเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2520 โดยมีพระสงฆ์ไทยจากอังกฤษ เนเธอร์แลนด์ สิงคโปร์ และประเทศไทย รวมทั้งจากสำนักต่าง ๆ ในสหรัฐฯ ที่เดินทางมาร่วมประชุมสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐฯ ครั้งแรกแล้วถือโอกาสร่วมสังฆกรรมครั้งนี้ด้วย นอกจากนั้นได้เชิญ ฯพณฯ นายอรุณ ภาณุพงษ์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. มาเป็นประธานฝ่ายคฤหัสถ์ และเชิญเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ของทางการสหรัฐฯ ตลอดจนทั้งพุทธศาสนิกชนเป็นจำนวนมากได้มาร่วมในพิธีอันสำคัญครั้งนี้ พร้อมกันนี้สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) ได้มีเมตตาประทานนามย่อเพื่อเรียกง่ายแก่วัดนี้ว่า "วัดธัมมาราม" ด้วย

สำหรับศาสนกิจและกิจการอันเป็นประโยชน์แก่พระศาสนาและประชาชนที่ทางวัดได้นำไปปฏิบัติแล้วนั้นมีมาก หากจะกล่าวโดยสรุปก็คือ

การวางรากฐานการบริหารวัดซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ การเผยแพร่พระพุทธศาสนาและกิจการของวัดด้วยเอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และทางสื่อมวลชน การเทศนา ปาฐกถา สนทนาธรรม การปฏิบัติธรรม การสอนและนำปฏิบัติสมณะและวิปัสสนากรรมฐาน การชักจูงให้คนได้ใกล้ชิดกับพระศาสนา ด้วยการสวดมนต์ไหว้พระด้วยการเผยแพร่ทางด้านศิลปวัฒนธรรม

(อนุเคราะห์ให้มีการเปิดสอนวิชาศิลปะป้องกันตัวและนาฏศิลป์ไทย) การเปิดโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ การเปิดชั้นสอนธรรมะและพระพุทธศาสนาสำหรับผู้ใหญ่ การเปิดและการจัดบริการห้องสมุดหนังสือธรรมะภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การอำนวยความสะดวกแก่สาธุชนในการบำเพ็ญกุศลและการสงเคราะห์ต่าง ๆ การจัดงานวันสำคัญของชาติศาสนาและประเทศไทย ให้ความอนุเคราะห์หรือร่วมมือกับสถาบัน สมาคม และองค์การกุศลต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ หรือในการดำเนินการกุศลสงเคราะห์แก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ ฯลฯ

เนื่องจากทางวัดมีกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในศาสนาและวัฒนธรรมประเพณีมากขึ้น ตลอดถึงการบำเพ็ญกุศลต่าง ๆ ของชุมชนไทยและชาวต่างประเทศที่เป็นสมาชิกวัด แต่แต่ละครั้งแต่ละงานจะมีประชาชนไปร่วมงานและกิจกรรมนั้น ๆ ที่วัด คราวละมาก ๆ จนทำให้สถานที่วัดคับแคบลง ไม่สะดวกแก่การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ของพุทธศาสนิกชน แม้พระสงฆ์เองก็ไม่ได้ได้รับความสะดวก ในการปฏิบัติศาสนกิจตามโอกาสอันควร เพื่อแก้ปัญหาและป้องกันปัญหาอันอาจเกิดขึ้นในอนาคต เจ้าอาวาสประธานสงฆ์ พร้อมด้วยคณะกรรมการวัดในนามของพุทธศาสนิกชน จึงได้ซื้อสถานที่โรงเรียนประชาบาลในเนื้อที่ 25 ไร่ ในเขตนครชिकाโก ห่างจากดาวนันทาวนนครชिकाโกไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ

13 ไมล์ และดัดแปลงเป็นที่ตั้งวัดไทยแห่งใหม่ และได้ย้ายกิจการวัดเก่าเข้าสู่สถานที่วัดใหม่เรียบร้อย เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2526

พ.ศ. 2529 นพ.พนม พึ่งเชิดชู นายกสมาคมไทยในนครชิคาโกได้นำกิจกรรมวงดนตรีไทยเข้าเป็นชมรมหนึ่งของสมาคมไทยในมหานครชิคาโก โดยใช้ชื่อวงดนตรีไทย "สหข" และเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2529 ได้จัดพิธีไหว้ครูร่วมกับ ร.ร.นาฏศิลป์ที่วัดธัมมาราม จากนั้นวันที่ 11 เมษายน 2531 ทางกรรมการวัดธัมมาราม ฝ่ายคฤหัสถ์ได้ตั้งวงดนตรีไทยขึ้น โดยใช้ชื่อว่า "วงดนตรีไทยวัดธัมมาราม" ได้แสดงเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยในงานเทศกาลต่าง ๆ ของวัด

ทางกรรมการวัดธัมมาราม ฝ่ายคฤหัสถ์ได้เห็นความสำคัญในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมเหล่านี้ให้เข้าถึงอนุชนรุ่นหลัง ซึ่งเกิดและเจริญเติบโตในต่างแดนได้ให้ความสนับสนุนเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด และด้วยความร่วมมือจาก คณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มี รศ.ประภาศรี สีหอำไพ (ประธานโครงการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยในอเมริกา) เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการคัดเลือกบุคลากรเพื่อมาเผยแพร่และสอนศิลปวัฒนธรรมทางด้านนี้ โดยขอยืมตัวข้าราชการและนิสิตจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 ท่าน ได้แก่ อาจารย์สงบศึก ธรรมวิหาร และคุณปิยะนุช นาคคง มาปฏิบัติงานเมื่อเดือนมีนาคม 2530 ทั้งสองท่านนี้ก็ได้นำปลูกสร้างความนิยมในดนตรีและนาฏศิลป์ไทยให้เพิ่มสูงขึ้นในหมู่ชาวไทยในนครชิคาโก โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น ทำให้เขาเหล่านั้นสามารถแสดงเอกลักษณ์ของไทยอันนี้ไว้ในต่างแดนได้อย่างเต็มภาคภูมิ (โรงเรียนวัดไทยในอเมริกา, 2534 : 32-34)

โครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดตั้งโครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย ในสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. 2527 ตามที่พระเทพโสภณ ประธานกรรมการวัดไทย ลอสแอนเจลิส (ปัจจุบัน คือ พระธรรมราชานุวัตร รองเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม) ได้ขอความร่วมมือมายังคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ช่วยจัดการสอนภาษาไทยแก่เยาวชนไทยในสหรัฐอเมริกา ซึ่งขณะนั้นทางวัดไทย ลอสแอนเจลิส เปิดโรงเรียนสอนพุทธศาสนาและภาษาไทยในวันอาทิตย์อยู่แล้ว แต่เพื่อให้เยาวชนไทยได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยอย่างต่อเนื่อง พระเทพโสภณ จึงดำริให้เปิดสอนภาคฤดูร้อนขึ้น คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงได้จัดส่งศาสตราจารย์สมุน อมรวิวัฒน์ เป็นหัวหน้าคณะครูอาสาสมัครไปปฏิบัติงานสอนและทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบหลักสูตรระยะสั้นและการจัดกิจกรรมบูรณาการ เพื่อการสอนภาษาไทย และวัฒนธรรมไทยแก่นักเรียนโรงเรียนวัดไทยลอสแอนเจลิส” โดยได้รับการสนับสนุนค่าเดินทาง และทุนการทำวิจัยจาก พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ผู้ร่วมโครงการมี 6 ท่าน ได้แก่

1. ศาสตราจารย์กิตติคุณสมุน อมรวิวัฒน์
  2. ศาสตราจารย์ประภาศรี สีหอำไพ
  3. รองศาสตราจารย์ไชยศิริ ปราโมช ณ อยุธยา
  4. รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แคมมณี
- และข้าราชการกรุงเทพมหานคร 2 ท่าน คือ
5. อาจารย์สาหร่าย แต่งนาวา (ปัจจุบัน คือ อาจารย์สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์)
  6. อาจารย์วรวรรณ ทวีศิลป์

โครงการสอนและการทำวิจัยดังกล่าวประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ผู้ปกครองสนใจนำเยาวชนมาเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยภาคฤดูร้อนจำนวนมาก

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2528 พระราชรัตนภรณ์ วัดธัมมาราม นครซิดนีย์ (ปัจจุบัน คือ พระเทพประสิทธิ์มณฑต์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดจักรวรรดิราชาวาส) ได้ขอความร่วมมือให้คณะครุศาสตร์ไปจัดประชุมเชิงปฏิบัติการอบรมครูอาสาสมัครโรงเรียนวัดไทยทั่วสหรัฐอเมริกาที่วัดธัมมาราม ได้รับความอุปถัมภ์ค่าเดินทางจาก พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก มีผู้ร่วมงาน 5 ท่าน ได้แก่

1. ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล หัวหน้าคณะ
2. ศาสตราจารย์กิตติคุณสมุน อมรวิวัฒน์
3. ศาสตราจารย์ประภาศรี สีหอำไพ

4. ศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แหมมณี
5. รองศาสตราจารย์วรพันธ์ อักษรพงศ์

ในปี พ.ศ. 2529 ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ได้ริเริ่มการติดต่อประสานงานกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอกในต่างประเทศ เพื่อให้เยาวชนไทย และประชาชนไทยในสหรัฐอเมริกาได้มีโอกาสสอบเทียบความรู้ภาษาไทย กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงขอให้คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอกในต่างประเทศ นับแต่นั้นมา

ต่อมาโครงการนี้ได้รับความสนใจจากวัดไทยต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาเพิ่มมากขึ้นทุกปี จนถึงปัจจุบันนี้มีวัดไทยในสหรัฐอเมริกา แสดงความจำนงของครูอาสาสมัคร จำนวน 10 วัด ดังนี้

1. วัดไทยลอสแอนเจลิส (เริ่มปี 2527-ปัจจุบัน)
2. วัดธัมมาราม ชิคาโก (เริ่มปี 2530-ปัจจุบัน)
3. วัดวชิรธรรมประทีป นิวยอร์ก (เริ่มปี 2530-ปัจจุบัน)
4. วัดพุทธานุสรณ์ ฟริมอนต์ (เริ่มปี 2531-ปัจจุบัน)
5. วัดไทยกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (เริ่มปี 2532-ปัจจุบัน)
6. วัดพุทธดัลลัส เท็กซัส (เริ่มปี 2534-ปัจจุบัน)
7. วัดพุทธาวาส ฮิวส์ตัน (เริ่มปี 2537-ปัจจุบัน)
8. วัดมงคลรัตนาราม แทมปา (เริ่มปี 2532-2538, 2542-ปัจจุบัน)
9. วัดพุทธวราราม เดนเวอร์ (เริ่มปี 2532-2538, 2543-ปัจจุบัน)
10. วัดพลอริตาธรรมาราม (เริ่มปี 2542-ปัจจุบัน)

อาจกล่าวได้ว่า โครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีส่วนสำคัญในการเริ่มต้นวางรากฐานการถ่ายทอดความรู้และปลูกฝังความเป็นไทยให้แก่เยาวชนไทยในสหรัฐอเมริกา

โครงการเฉลิมพระเกียรติ e-Learning สำหรับคนไทยในต่างประเทศ

ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศและมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ณ ศูนย์การเรียนรู้ e-Learning โรงเรียนวังไกลกังวล หัวหิน สถานกงสุลใหญ่ นครซิดนีย์ และศูนย์การเรียนรู้ e-Learning โรงเรียนวังไกลกังวล หัวหิน วัดป่าธรรมชาติ ลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย

ลักษณะของโครงการ

โครงการเฉลิมพระเกียรติ e-Learning สำหรับคนไทยในต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้คนไทยในต่างประเทศสามารถเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์ จนสามารถได้รับประกาศนียบัตร เช่นเดียวกับนักเรียนในประเทศไทย โดยใช้เทคโนโลยีระบบการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ต ผสมผสานกับวิธีการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การเทียบโอนวิชาจากสิ่งที่เป็นความรู้ ทักษะ ความเข้าใจ อันเกิดจากสภาพแวดล้อมของนักเรียนในท้องถิ่นนั้นๆ

ดังนั้น โรงเรียนวังไกลกังวลจึงจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามโครงการนี้ โดยเน้นวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการผสมผสานการศึกษา 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ทั้งนี้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การศึกษาพุทธศักราช 2542

เป้าหมายของการจัดการศึกษา

- ส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้แก่เด็ก เยาวชนและคนไทย ให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นพื้นฐานทางการศึกษา การแสวงหาความรู้เพื่อฝึกฝนเชี่ยวชาญ และทักษะเฉพาะด้าน ตามศักยภาพของตนเอง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการใช้ภาษาไทย สามารถใช้ภาษาไทยเพื่อการศึกษา ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบต่างๆ ได้ตามระดับ ความรู้ ความสามารถ โดยเน้นทักษะการใช้ภาษาและเทคโนโลยีการศึกษา
- ปลูกฝังให้ผู้เรียนยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ มีความรู้และเข้าใจหลักธรรมที่สำคัญของพระพุทธศาสนา สามารถปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเพื่อการ ดำรงตนในครอบครัวและสังคมอย่างมีความสุข

4. สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ปลุกฝังผู้เรียนให้มีความภูมิใจ และตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องธำรงไว้ซึ่งระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

5. สร้างเสริมความภูมิใจ และเข้าใจในคุณค่าของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีที่สำคัญอันเป็นเอกลักษณ์และภูมิปัญญาไทย สามารถใช้วิจารณ์งานในการเลือกรับวัฒนธรรมและภูมิปัญญานานาชาติได้อย่างเหมาะสมเพื่อสามารถดำรงตนในฐานะสมาชิกของสังคมไทยและสังคมโลกได้ถูกต้อง

6. ฝึกฝนให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการปฏิบัติตนตามค่านิยมของความเป็นพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตยในสังคมไทย แสดงกิจกรรมารยาทตามแบบแผนประเพณีไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถประกอบอาชีพ หรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ โดยนำความรู้และเทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ปัญหามนพื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตย

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์จากประวัติศาสตร์บอกเล่า

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก : เจ้าอาวาสวัดไทยในสหรัฐอเมริกา ผู้อาวุโสของชุมชน ผู้นำชุมชน

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี

ระดับการศึกษา.....อาชีพ.....

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์.....สถานที่.....

ปฏิกริยาของผู้ให้สัมภาษณ์.....

พฤติกรรมและเหตุการณ์ที่สังเกตได้ขณะสัมภาษณ์.....

.....

ประเด็นคำถาม

1. ชุมชนไทยในสหรัฐอเมริกา มีประวัติความเป็นมาอย่างไร
2. บริเวณชุมชนไทยในสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะนครลอสแอนเจลิส และนครซีคาโก มีกลุ่มชนชาติใดอาศัยอยู่บ้าง และกลุ่มคนเหล่านั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกาอย่างไรบ้าง
3. จุดเริ่มต้นในการรวมกลุ่มกันของชาวไทยในสหรัฐอเมริกาเกิดขึ้นเพราะสาเหตุใด
4. ในระยะแรกชาวไทยในสหรัฐอเมริกามีวิธีการในการสืบทอดความเป็นไทยอย่างไร
5. พัฒนาการของการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกามีลักษณะอย่างไร

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้ให้สัมภาษณ์ : กลุ่ม First Generation กลุ่ม Second Generation และกลุ่ม Third Generation

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี
 ระดับการศึกษา.....อาชีพ.....
 วันเดือนปีที่สัมภาษณ์.....สถานที่.....
 ปฏิบัติการของผู้ให้สัมภาษณ์.....
 พฤติกรรมและเหตุการณ์ที่สังเกตได้ขณะ
 สัมภาษณ์.....
 .....

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. คำว่า "ความเป็นไทย" ในความคิดเห็นของท่าน หมายถึงอะไร
2. คนไทยในความคิดเห็นของท่าน มีลักษณะอย่างไร
3. มีความจำเป็นใดๆที่คนไทยในสหรัฐอเมริกาจะต้องสืบทอดความเป็นไทย
4. ท่านต้องการให้คนไทยในสหรัฐอเมริการักษาและสืบทอดความเป็นไทยในเรื่องใดบ้าง
5. ท่านมีวิธีการอะไรบ้างในการเรียนรู้และสืบทอดความเป็นไทยความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา
6. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา คืออะไร
7. ความเป็นไทยที่ยังสืบทอดไม่ได้ หรือสืบทอดได้ไม่ดี มีอะไรบ้าง
8. ความเป็นไทยที่ต้องการสืบทอดในอนาคต มีอะไรบ้าง
9. ท่านจะมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการสืบทอดความเป็นไทยได้อย่างไรบ้าง
10. ท่านคิดว่ายุทธศาสตร์การศึกษาหรือมาตรการเชิงรุกในการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา ควรดำเนินการอย่างไร

คำถามการสนทนากลุ่ม

ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม : กลุ่ม First Generation กลุ่ม Second Generation
และกลุ่ม Third Generation

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี
ระดับการศึกษา.....อาชีพ.....
วันเดือนปีที่จัดสนทนากลุ่ม.....สถานที่.....
ปฏิกิริยาของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม.....
พฤติกรรมและเหตุการณ์ที่สังเกตได้ขณะสนทนากลุ่ม.....

ประเด็นคำถาม

1. คำว่า "ความเป็นไทย" ในความคิดเห็นของท่าน หมายถึงอะไร
2. เหตุใดชาวไทยในสหรัฐอเมริกาจึงต้องการสืบทอดความเป็นไทยให้คงอยู่
3. ชาวไทยในสหรัฐอเมริกาควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้และสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกาอย่างไรบ้าง
4. การส่งเสริมให้เยาวชนไทยในสหรัฐอเมริกาตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นไทยและปลูกฝังจิตสำนึกในความเป็นไทย ควรดำเนินการอย่างไร
5. สภาพการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย เพื่อสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา มีลักษณะอย่างไร
6. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา คืออะไร
7. หน่วยงานใดบ้างควรเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา
8. ยุทธศาสตร์การศึกษาหรือมาตรการเชิงรุกในการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา ควรดำเนินการอย่างไร

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ให้สัมภาษณ์ : ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาและวัฒนธรรม

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ - สกุล.....

ตำแหน่ง.....

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์.....

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่าคนไทยในสหรัฐอเมริกา มีวิธีการเรียนรู้และสืบทอดความเป็นไทยให้คงอยู่อย่างไร
2. ปัจจุบันบทบาทของการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกกระบบโรงเรียน และตาม อัยาศัย ในการสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา มีลักษณะอย่างไร
3. แนวทางการพัฒนาการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา ควรดำเนินการอย่างไร
4. หน่วยงานใดบ้างควรเข้ามา มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา
5. ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา ควรดำเนินการเช่นไร
6. ในอนาคตแนวโน้มการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา จะเป็นอย่างไร

แบบสอบถามความคิดเห็น (สำหรับกลุ่ม 1 First Generation)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี

ระดับการศึกษา.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....

.....

.....

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกา.....ปี

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสืบทอดความเป็นไทย บทบาทของการศึกษาที่มีต่อ
การสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา**

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย X ลงบนช่องว่างในตารางที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงและสอดคล้อง
กับความคิดเห็นและการปฏิบัติของท่านตามลำดับมากน้อย

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด / ปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก / ปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง / ปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย / ปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด / ปฏิบัติน้อยที่สุด

1. การสืบทอดความเป็นไทยตามการรับรู้ของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา

คำถาม	ระดับความคิดเห็น / การปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.การรักษาและสืบทอดความเป็นไทย เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน รวมทั้งคนไทยในสหรัฐอเมริกา					
2.ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ต้องการให้ความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกากงอยู่ต่อไป					
3.ท่านมีส่วนช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสืบทอดความเป็นไทยแก่เยาวชนไทยในสหรัฐอเมริกา					
4.ท่านคิดว่าคนไทยในสหรัฐอเมริกายังอยากให้นุตรหลานมีความเป็นไทย					
5.ท่านใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน					
6.ท่านพูดภาษาไทยกับคนในครอบครัว					
7.ท่านชอบแต่งกายแบบไทย / ใช้ผ้าไทย					
8.ท่านแต่งกายแบบไทยในงานพิธีสำคัญต่างๆ					
9.ท่านชอบใช้ของใช้ และของตกแต่งบ้านแบบไทย					
10.ท่านชี้ชวนให้นุตรหลานเห็นคุณค่าของศิลปะไทย					
11.ท่านพานุตรหลานไปทำบุญที่วัดไทย					
12.ท่านพานุตรหลานไปร่วมพิธีกรรมในวันสำคัญต่างๆที่วัดไทย					
13.ท่านชอบชมการแสดงนาฏศิลป์ไทยและดนตรีไทย					
14.ท่านส่งเสริมให้นุตรหลานแสดงนาฏศิลป์ไทยและดนตรีไทยในโอกาสสำคัญต่างๆ					
15.ท่านชอบรับประทานอาหารไทย					
16.ท่านชอบทำอาหารไทย / เชิญชวนให้คนในครอบครัวรับประทานอาหารไทย					
17.ที่บ้านท่านมีพระพุทธรูปบูชา					
18.ที่บ้านท่านมีพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว					
19.ท่านชอบดูรายการโทรทัศน์จากเมืองไทย					

20.เมื่อทราบข่าวภัยพิบัติต่างๆในประเทศไทย เช่น สึนามิ เหตุการณ์ไม่สงบในภาคใต้ ท่านรู้สึกห่วงใย					
21.ท่านกลับไปเยี่ยมญาติ / พาบุตรหลานไปเยี่ยมญาติที่ประเทศไทย					
22.ท่านแสดงตัวว่าเป็นคนไทยให้ผู้อื่นรับรู้					
23.ท่านตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นไทย					

2. บทบาทของการศึกษาในการสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา

คำถาม	ระดับความคิดเห็น / การปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านสอนบุตรหลานให้พูดภาษาไทยและรู้จักมารยาทไทย					
2. ท่านสนับสนุนบุตรหลานให้ไปเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยที่โรงเรียนวัดไทย					
3. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนรำไทย ดนตรีไทย ศิลปะไทยต่างๆ					
4. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนวิชาภาษาไทยในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาของสหรัฐอเมริกา					
5. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนวิชาภาษาไทยจากโครงการเฉลิมพระเกียรติ e-Learning สำหรับคนไทยในต่างประเทศ					
6. ท่านชอบเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทย					
7. ท่านมีส่วนช่วยเผยแพร่ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยแก่คนไทยและเพื่อนชาวต่างประเทศ					
8. ท่านอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นไทย					
9. ท่านต้องการให้หน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงการต่างประเทศ เข้ามามีส่วนสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยให้มากขึ้น					

10.ท่านต้องการให้คนไทยในชุมชนไทยในสหรัฐอเมริกามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยมากยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ท่านคิดว่าตนเองจะมีส่วนช่วยสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกาได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่ายุทธศาสตร์การศึกษาหรือมาตรการเชิงรุกในการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

*****

แบบสอบถามความคิดเห็น (สำหรับกลุ่ม 2 Second Generation)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี

ระดับการศึกษา.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....

.....

.....

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกา.....ปี

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสืบทอดความเป็นไทย บทบาทของการศึกษาที่มีต่อ
การสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา**

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย X ลงบนช่องว่างในตารางที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงและสอดคล้อง
กับความคิดเห็นและการปฏิบัติของท่านตามลำดับมากที่สุด

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด / ปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก / ปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง / ปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย / ปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด / ปฏิบัติน้อยที่สุด

1. การสืบทอดความเป็นไทยตามการรับรู้ของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา

คำถาม	ระดับความคิดเห็น / การปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.การรักษาและสืบทอดความเป็นไทย เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน รวมทั้งคนไทยในสหรัฐอเมริกา					
2.ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ต้องการให้ความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกาคงอยู่ต่อไป					
3. ท่านมีส่วนช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสืบทอดความเป็นไทยแก่เยาวชนไทยในสหรัฐอเมริกา					
4.ท่านคิดว่าคนไทยในสหรัฐอเมริกายังอยากให้นุตรหลานมีความเป็นไทย					
5.ท่านใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน					
6.ท่านพูดภาษาไทยกับคนในครอบครัว					
7.ท่านชอบแต่งกายแบบไทย / ใช้ผ้าไทย					
8.ท่านแต่งกายแบบไทยในงานพิธีสำคัญต่างๆเสมอ					
9.ท่านชอบใช้ของใช้ และของตกแต่งบ้านแบบไทย					
10.ท่านชี้ชวนให้นุตรหลานเห็นคุณค่าของศิลปะไทย					
11.ท่านพานุตรหลานไปทำบุญที่วัดไทย					
12.ท่านพานุตรหลานไปร่วมพิธีกรรมในวันสำคัญต่างๆที่วัดไทย					
13.ท่านชอบชมการแสดงนาฏศิลป์ไทยและดนตรีไทย					
14.ท่านส่งเสริมให้นุตรหลานแสดงนาฏศิลป์ไทยและดนตรีไทยในโอกาสสำคัญต่างๆ					
15.ท่านชอบรับประทานอาหารไทย					
16.ท่านชอบทำอาหารไทย / เชิญชวนให้คนในครอบครัวรับประทานอาหารไทย					
17.ที่บ้านท่านมีพระพุทธรูปบูชา					
18.ที่บ้านท่านมีพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว					
19.ท่านชอบดูรายการโทรทัศน์จากเมืองไทย					

20.เมื่อทราบข่าวภัยพิบัติต่างๆในประเทศไทย เช่น สึนามิ เหตุการณ์ไม่สงบในภาคใต้ ท่านรู้สึกอย่างไร					
21.ท่านกลับไปเยี่ยมญาติ / พาบุตรหลานไปเยี่ยมญาติที่ประเทศไทย					
22.ท่านแสดงตัวว่าเป็นคนไทยให้ผู้อื่นรับรู้					
23.ท่านตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นไทย					

2. บทบาทของการศึกษาในการสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา

คำถาม	ระดับความคิดเห็น / การปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านสอนบุตรหลานให้พูดภาษาไทยและรู้จักมารยาทไทย					
2. ท่านสนับสนุนบุตรหลานให้ไปเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยที่โรงเรียนวัดไทย					
3. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนรำไทย ดนตรีไทย ศิลปะไทยต่างๆ					
4. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนวิชาภาษาไทยในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาของสหรัฐอเมริกา					
5. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนวิชาภาษาไทยจากโครงการเฉลิมพระเกียรติ e-Learning สำหรับคนไทยในต่างประเทศ					
6. ท่านชอบเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทย					
7. ท่านมีส่วนช่วยเผยแพร่ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยแก่คนไทยและเพื่อนชาวต่างประเทศ					
8. ท่านอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นไทย					
9. ท่านต้องการให้หน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงการต่างประเทศ เข้ามามีส่วนสนับสนุนการจักการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยให้มากขึ้น					

10. ท่านต้องการให้คนไทยในชุมชนไทยในสหรัฐอเมริกามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยมากยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ท่านคิดว่าตนเองจะมีส่วนช่วยสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกาได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่ายุทธศาสตร์การศึกษาหรือมาตรการเชิงรุกในการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

*****

แบบสอบถามความคิดเห็น (สำหรับกลุ่ม 3 Third Generation)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี

ระดับการศึกษา.....ชื่อสถานศึกษา.....

ที่อยู่.....

.....

.....

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกา.....ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสืบทอดความเป็นไทย บทบาทของการศึกษาที่มีต่อ
การสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย X ลงบนช่องว่างในตารางที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงและสอดคล้อง
กับความคิดเห็นและการปฏิบัติของท่านตามลำดับมากน้อย

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด / ปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก / ปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง / ปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย / ปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด / ปฏิบัติน้อยที่สุด

1. การสืบทอดความเป็นไทยตามการรับรู้ของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา

คำถาม	ระดับความคิดเห็น / การปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.การรักษาและสืบทอดความเป็นไทย เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน รวมทั้งคนไทยในสหรัฐอเมริกา					
2.ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ต้องการให้ความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกากงอยู่ต่อไป					
3.ท่านมีส่วนช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา					
4.ท่านคิดว่าคนไทยในสหรัฐอเมริกายังอยากให้นุทรหลานมีความเป็นไทย					
5.ท่านใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน					
6.ท่านพูดภาษาไทยกับคนในครอบครัว					
7.ท่านชอบแต่งกายแบบไทย / ใช้ผ้าไทย					
8.ท่านแต่งกายแบบไทยในงานพิธีสำคัญต่างๆ					
9.ท่านชอบใช้ของใช้ และของตกแต่งบ้านแบบไทย					
10.ท่านเห็นคุณค่าของศิลปะไทย					
11.ท่านไปทำบุญที่วัดไทย					
12.ท่านไปร่วมพิธีกรรมในวันสำคัญต่างๆที่วัดไทย					
13.ท่านชอบชมการแสดงนาฏศิลป์ไทยและดนตรีไทย					
14.ท่านแสดงนาฏศิลป์ไทยและดนตรีไทยในโอกาสสำคัญต่างๆ					
15.ท่านชอบรับประทานอาหารไทย					
16.ท่านชอบทำอาหารไทย / เชิญชวนให้คนในครอบครัวรับประทานอาหารไทย					
17.ที่บ้านท่านมีพระพุทธรูปบูชา					
18.ที่บ้านท่านมีพระบรมฉายาลักษณ์ (รูปถ่าย) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว					
19.ท่านชอบดูรายการโทรทัศน์จากเมืองไทย					

20.เมื่อทราบข่าวภัยพิบัติต่างๆในประเทศไทย เช่น สึนามิ เหตุการณ์ไม่สงบในภาคใต้ ท่านรู้สึกอย่างไร					
21.ท่านกลับไปเยี่ยมญาติที่ประเทศไทย					
22.ท่านแสดงตัวว่าเป็นคนไทยให้ผู้อื่นรับรู้					
23.ท่านตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นไทย					

2. บทบาทของการศึกษาในการสืบทอดความเป็นไทยของชาวไทยในสหรัฐอเมริกา

คำถาม	ระดับความคิดเห็น / การปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านเรียนรู้การพูดภาษาไทยและรู้จักมารยาทไทยจากครอบครัว					
2. ท่านไปเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยที่โรงเรียนวัดไทย					
3. ท่านเรียนรำไทย ดนตรีไทย ศิลปะไทยต่างๆ					
4. ท่านเรียนวิชาภาษาไทยในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาของสหรัฐอเมริกา					
5. ท่านเรียนวิชาภาษาไทยจากโครงการเฉลิมพระเกียรติ e-Learning สำหรับคนไทยในต่างประเทศ					
6. ท่านชอบรับฟังเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทย					
7. ท่านมีส่วนช่วยเผยแพร่ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยแก่คนไทยและเพื่อนชาวต่างประเทศ					
8. ท่านได้รับการอบรมสั่งสอนให้ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นไทย					
9. ท่านต้องการให้หน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงการต่างประเทศ เข้ามามีส่วนสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยให้มากขึ้น					
10. ท่านต้องการให้คนไทยในชุมชนไทยในสหรัฐอเมริกามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยมากยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ท่านคิดว่าตนเองจะมีส่วนช่วยสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกาได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่ายุทธศาสตร์การศึกษาหรือมาตรการเชิงรุกในการจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดความเป็นไทยในสหรัฐอเมริกา ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

*****

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวหทัยรัตน์ ทับพร เกิดเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ.2506 ที่จังหวัดนนทบุรี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) สาขาวิชาภาษาไทย และภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2527 จบการศึกษาระดับปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2534

ในปีการศึกษา 2545 เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย